

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
6 ΙΟΥΝΙΟΥ 1986

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
73

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1598

Ρύθμιση μισθώσεων κατοικιών και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδεις τον ακόλουθο νόμο που φέρει τη Βουλή:

'Άρθρο 1.

1. Από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού οι μισθώσεις αστικών ακινήτων, που χρησιμοποιούνται κατά τη μισθωτική σύμβαση για κύρια κατοικία, ρυθμίζονται από τις διατάξεις των επόμενων άρθρων και συμπληρωματικώς από τις διατάξεις του αστικού κώδικα.

2. Στις μισθώσεις αστικών ακινήτων, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μικτή χρήση του μισθίου, ο νόμος αυτός εφαρμόζεται μόνο αν η χρήση του μισθίου ως κύριας κατοικίας είναι: η πρόσχουσα.

'Άρθρο 2.

1. α) Η μίσθωση ακινήτου για κατοικία έχει διάρκεια τουλάχιστο δύο ετών και αν ακόμη έχει συμφωνηθεί για δραγυτέρο χρονικό διάστημα ή για αόριστο χρόνο.

β) Με την επιφύλαξη της διάταξης του εδαφίου δ', συμφωνία για παράταση του χρόνου της μίσθωσης ισχύει τουλάχιστο για ένα έτος και αν ακόμη έχει συμφωνηθεί για δραγυτέρο χρονικό διάστημα ή για αόριστο χρόνο.

γ) Σε μισθώσεις των οποίων η διάρκεια έχει συμφωνηθεί μικρότερη της διετίας ή η παράταση μικρότερη του έτους, ο μισθωτής δικαιούται να καταγγείλει τη μίσθωση κατά το συμφωνημένο χρόνο της λήξης της.

δ) Αν η διάρκεια της μίσθωσης είναι, κατά τη σύμβαση, μικρότερη από τρία έτη, ο μισθωτής μπορεί, με δήλωσή του επιθιδόμενη στον εκμισθωτή με δικαστικό επιμελητή δύο τουλάχιστο μήνες πριν από τη λήξη της μίσθωσης, να παρατείνει τη μίσθωση έως τη συμπλήρωση τριετίας συνολικώς. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να ασκηθεί μόνο μια φορά για κάθε μισθωτική σχέση.

2. Προκαταβολή μισθώματος επιτρέπεται να συμφωνηθεί μόνο για τον τρέχοντα μισθωτικό μήνα. Απαγορεύεται η συμφωνία καταβολής από το μισθωτή, ως εγγυόδοσίας για την εκτέλεση της σύμβασης, ποσού μεγαλύτερου από τα μισθώματα δύο μηνών.

3. Η καθυστέρηση καταβολής από το μισθωτή των δαπανών κοινοχρήστων του μισθίου και κάθε διλήνης χρηματικής

οφειλής, που αφορά το μίσθιο και κατά τη συμφωνία του διορύνει, έχει τα έννομα αποτελέσματα καθυστέρησης του μισθώματος. Το ίδιο ισχύει και όταν ο μισθωτής δεν καταβάλει την κποζημιώση που έχει επιδικασθεί τελεσίδικα για φθορές ή μεταβολές στο μίσθιο.

4. Ο μισθωτής υποχρεούται να επιτρέπει στον εκμισθωτή ή σε αντιπρόσωπό του να επισκέπτεται το μίσθιο μια φορά κάθε τρίμηνο, για να διαπιστώνει την καλή και σύμφωνη με τους δρόους μίσθιωσης χρήση του. Ο εκμισθωτής μπορεί να συνδεύεται από εμπειροτέχνη ή πραγματογνώμονα, για να εξαγριώσει τις τυχόν φθορές ή μεταβολές του μισθίου. Άδικαιοι λόγητη άρνηση του μισθωτή παρέχει στον εκμισθωτή το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 594 του αστικού κώδικα.

5. Δικαστική απόφαση, που διατάσσει απάθεση του μισθίου το οποίο χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία, δεν μπορεί να εκτελεσθεί πριν παρέλθουν είκοσι τημέρες από την επίδοση της επιταγής.

6. Κάθε διαφορά από μισθώσεις κατοικίας υπάγεται στην αρμοδιότητα του μονομελούς πρωτοδικείου ή του ειρηνοδικείου ανάλογα με το ποσό του μισθώματος κατά τις διατάξεις των άρθρων 14 παρ. 1 εδάφ. 6' και 16, αριθ. 1 του Κ. Πολ. Δικ.

Στην αρμοδιότητα των δικαστηρίων αυτών υπάγονται και όλες οι παρεπόμενες διαφορές από τη σύμβαση της μίσθωσης ή εξ αρρομάνσης της, καθώς επίσης και οι διαφορές του άρθρου 601 του αστικού κώδικα. Οι διαφορές αυτές εκδικάζονται κατά τη διαδικασία του άρθρου 647 και επ. του Κ. Πολ. Δικ.

7. Σε περίπτωση απόδοσης, λόγω λήξης μισθωτικού χρόνου ή λόγω καταγγελίας σύμβασης ασφάστου χρόνου, μισθίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία, το δικαστήριο μπορεί, εκτιμώντας τις ειδικές συνθήκες μεταστέγασης του μισθωτή, να χορηγήσει προδικεία απόδοσης του μισθίου μέχρι δύο μήνες από τη συζήτηση της αγωγής και με τον όρο προκαταβολής των μισθωμάτων.

'Άρθρο 3.

1. α) Μισθώσεις κατοικιών, οι οποίες είχαν συναφθεί ή είχαν με ρητή συμφωνία παραταθεί πριν από την 1η Αυγούστου 1984 παρατείνονται μέχρι να συμπληρωθούν τέσσερα έτη από τη σύναψη ή τη σύμβαση παράτασή τους.

β) Με την επιφύλαξη της ρύθμισης του προηγούμενου εδαφίου, όλες οι μισθώσεις κατοικιών παρατείνονται έως τις 31 Ιανουαρίου 1987.

γ) Αγωγές για απόδοση μισθίου λόγω λήξης μισθωτικού χρόνου ή λόγω καταγγελίας σύμβασης ασφάστου χρόνου, οι ο-

ποίες ακούνται: πριν να λήξουν οι προθεσμίες που ορίζονται στα προηγούμενα εδάφια α' και β', είναι απαράδεκτες.

Η δε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, που διατάσσουν την απόδοση του μισθίου λόγω λήξης συμφωνημένου χρόνου ή λόγω καταχρεώσεων μεταξύ του συμφωνημένου μισθωτικού χρόνου, όχι όμως πριν από την πάροδο της κατά το άρθρο 2 παράγραφο 1 εδάφιο α' διετίας, εφόσον, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, πρόκειται για χρησιμοποιήσουν τα ακίνητα για κοινωνικούς σκοπούς, όπως ιδίως δρεφονηπιακούς σταδιμούς, λέσχες για ηλικιωμένα άτομα, κέντρα νεότητας, σχολές γονέων, σχολές επαγγελματικού προσανατολισμού. Αν, εκτός περιπτώσεων ανωτέρως δίας, ο δήμος ή η κοινότητα δεν χρήσει μέσα σ' ένα τουλάχιστο έτος να χρησιμοποιεί το ακίνητο για το σκοπό για τον οποίο του έχει αποδοθεί, οφείλει να καταβάλει στο μισθωτή απόζημιωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαία μισθώματα.

3. Σε μισθώσεις ακινήτων για κατοικία ή συμβατικές παραχτάσεις τέτοιων μισθώσεων, μεταχειρέστερες της 1ης Αυγούστου 1984, το μισθωματικό συνομολογείται ελεύθερη χωρίς τους περιορισμούς των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου αυτού.

ε) Αποδόσεις ακινήτων λόγω ιδιόχρησης, οι οποίες ένιναν πριν από την ίσχυ του νόμου αυτού, συνεχίζουν να ρυθμίζονται ως προς τα αποτελέσματά τους από τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφοι 3 και 4 του Ν. 1467/1984 (ΦΕΚ 109).

2. Εάν ο εκμισθωτής ή ο κύριος του μισθίου, σύζυγός τους, εγκλικό τένον ή γονέας τους δεν έχει ιδιόκτητη κατοικία ή την ίδια πόλη ή σε προάστιο της, που να ακλύπτει τις οικογενειακές ή απομικές ανάγκες στέγαστής του, ο εκμισθωτής μπορεί να ζητήσει την απόδοση του μισθίου μετά τη λήξη του συμφωνημένου μισθωτικού χρόνου, όχι όμως πριν από την πάροδο της κατά το άρθρο 2 παρ. 1 εδάφιο α' διετίας. Το δικαιώματα ιδιοκατοίκησης υφίσταται και δια τα παραπάνω πρόσωπα έχουν άλλη ιδιόκτητη κατοικία στην ίδια πόλη ή προάστιο της, στην οπία ενοικούν, εφόσον, λόγω μεταβολής της οικογενειακής τους κατάστασης, έχουν αυξηθεί οι στεγαστικές τους ανάγκες ή έχει καταστεί ασύμφορη η συνέχιση της χρήσης της. Αν το δικαιώματα ιδιοκατοίκησης ασκείται υπέρ συζύγου, τέκνου ή γονέων, είναι παραδεκτή η συζήτηση της αγωγής, εφόσον δεν προσκομίζεται έγγραφη δήλωση του προσώπου, υπέρ του οποίου ασκείται το δικαιώματα, που να διεθεωνει την πρόθεσή του αυτή. Η δήλωση μπορεί να γίνει και προφορικά στο δικαστήριο κατά τη συζήτηση της αγωγής. Ως πόλη της Αθήνας για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής θεωρείται: η περιοχή της τέως Διοίκησης της Πρωτεύουσας. Αν, εκτός περιπτώσεων ανωτέρως δίας, μέσα σε τρεις μήνες από την απόδοση του μισθίου για να ιδιοκατοικηθεί κατά τις διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν πραγματοποιηθεί η ιδιοκατοίκηση στο μισθίο ή αυτή δε διαρκεύει ένα τουλάχιστον έτος, αυτός που άσκησε το δικαιώματα ιδιοκατοίκησης και εκείνος υπέρ του οποίου ασκήθηκε το δικαιώματα αυτό οφείλουν εις ολοκληρων να καταβάλουν στο μισθωτή αποζημίωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαία μισθώματα.

3. Ο εκμισθωτής μπορεί να ζητήσει την απόδοση του μισθίου μετά τη λήξη του συμφωνημένου χρόνου, όχι όμως πριν από την πάροδο της κατά το άρθρο 2 παράγραφο 1 εδάφιο α' διετίας, αν ο κύριος προτίθεται να προσεί σε ανοικοδόμηση του ακινήτου και έχει λάβει τη σχετική οικοδομική άδεια. Αν, εκτός περιπτώσεων ανωτέρως δίας, ο κύριος του μισθίου δεν αρχίσει τις εργασίες ανοικοδόμησης μέσα σε δώδεκα μήνες από την απόδοση του μισθίου, οφείλει να καταβάλει στο μισθωτή αποζημίωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαία μισθώματα.

4. Ο δικαστείς του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και στην περίπτωση κατά την οποία ο κύριος, επικαρπωτής ή νομέας του κτιρίου στο οποίο δρίσκεται το μισθίο, οφείλει να πραγματοποιήσει εργασίες για τη διατήρηση ή ανάπλαση του σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 1512/1985 (ΦΕΚ 4) και εφόσον η δαπάνη των εργασιών αυτών, δύσει της σχετικής οικοδομικής άδειας, υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές (2.500.000). Αν, εκτός περιπτώσεων ανωτέρως δίας, ο υπόχρεος να πραγματοποιήσει τις παραπάνω εργασίες δεν τις χρήσει μέσα σε ένα έτος από

την απόδοση του μισθίου, οφείλει να καταβάλει στο μισθωτή αποζημίωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαία μισθώματα.

5. Δήμοις ή κοινότητες, που έχουν εκμισθώσει για κατοικία ακίνητα της κυριότητάς τους, μπορούν να ζητήσουν την απόδοση τους ακέραιως μετά τη λήξη του συμφωνημένου μισθωτικού χρόνου, όχι όμως πριν από την πάροδο της κατά το άρθρο 2 παράγραφο 1 εδάφιο α' διετίας, εφόσον, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, πρόκειται για χρησιμοποιήσουν τα ακίνητα για κοινωνικούς σκοπούς, όπως ιδίως δρεφονηπιακούς σταδιμούς, λέσχες για ηλικιωμένα άτομα, κέντρα νεότητας, σχολές γονέων, σχολές επαγγελματικού προσανατολισμού. Αν, εκτός περιπτώσεων ανωτέρως δίας, ο δήμος ή η κοινότητα δεν χρήσει μέσα σ' ένα τουλάχιστο έτος να χρησιμοποιεί το ακίνητο για το σκοπό για τον οποίο του έχει αποδοθεί, οφείλει να καταβάλει στο μισθωτή αποζημίωση ίση με δώδεκα (12) μηνιαία μισθώματα.

6. Το πράγματι καταβαλλόμενο κατά το Δεκέμβριο 1985 μίσθιμα, όπως αυτό προκύπτει από το μισθωτήριο έγγραφο ή από απόδειξη πληρωμής, για μισθώσεις οι οποίες παρατίθονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 εδάφιο α' καθώς και για μισθώσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση που διετάσσει την απόδοση του μισθίου, αλλά η εκτέλεση της ανατέλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 εδάφιο γ', αυξάνεται κατά 12% από 1η Απριλίου 1986. Η κύηξηση αυτή δεν χορηγείται αν κατά την 1η Απριλίου 1986 δεν έχουν συμπληρωθεί δύο τουλάχιστον έτη από την έναρξη της μισθωτικής σχέσης. Η κύηξηση αυτή επίσης δεν χορηγείται, όσο διαρκεί ο τυχόν μεγαλύτερος συμβατικός μισθωτικός χρόνος και η τυχόν ρητή συμφωνία για παράτασή του. Στις περιπτώσεις αυτές κύηξηση του μισθώματος χορηγείται σύμφωνα με την παράγραφο 7. Αν η μισθωση μετά την έναρξη ίσχυος του νόμου αυτού παραταθεί με νέα συμφωνία των μερών, ισχύει η διάταξη της παραγράφου 1 εδάφιο δ'.

7. Ο Υπουργός Θεμορίου, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναπροσερμόζει κατά το μήνα Ιανουαρίου κάθε έτους τα μισθώματα των μισθώσεων οι οποίες παρατίθονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 εδάφιο α'.

8. Οι νόμοι 1236/1982 (ΦΕΚ 27), 1467/1984 (ΦΕΚ 109) και 1570/1985 (ΦΕΚ 192) καταργούνται.

Άρθρο 4.

Μισθώσεις που υπάγονται στις διατάξεις του ν. 813/1978 «περί εμποριών και ετέρων κατηγοριών μισθώσεων» και λήγουν σύμφωνα με τη σύμβαση ή το νόμο μέχρι και 31.12.1987 παρατίθονται αυτοδικαίως μέχρι την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 5.

Επιτρέπεται στο Ταμείο Ασφαλίσεως Προσωπικού της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ (Τ.Α.Π.Ε.Τ.Β.Α.) και στην ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ (Ε.Τ.Β.Α.Α.Ε.), μετά από απόφαση των διοικητικών συμβουλίων αυτών και: έγκριση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να συνομολογήσουν σύμβαση για την καταβολή από την Ε.Τ.Β.Α.Α.Ε., σύμφωνα με τις ισχύουσες γι' αυτή διατάξεις και με δαπάνες που θα τη διαρρύνουν εξ ολοκληρού, πολύόροφου κτιρίου στο ιδιόκτητο οικόπεδο του Τ.Α.Π.Ε.Τ.Β.Α. στη Λ. Συγγρού 81, με το σύστημα της αντιπαροχής και εξ αιχμέτων συνιδιοκτησίας κατ' ισομορία, συνολικής τουλάχιστον επιφάνειας 9.500 μ2 με σκοπό την εγκατάσταση σ' αυτό των Υπηρεσιών της Ε.Τ.Β.Α. Α.Ε. και με μακροχρόνια μισθωση του μεριδίου του Τ.Α.Π.Ε.Τ.Β.Α. στην Ε.Τ.Β.Α. κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία και εποπτεία του Τ.Α.Π.Ε.Τ.Β.Α.

'Αρθρο 6.

Ο νόμος αυτός αρχίζει να ισχύει από την 1η Φεβρουαρίου 1986.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 31 Μαΐου 1986

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ	ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ	ΔΗΜ. ΤΣΟΒΟΛΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ	
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ	

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 2 Ιουνίου 1986

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ

